

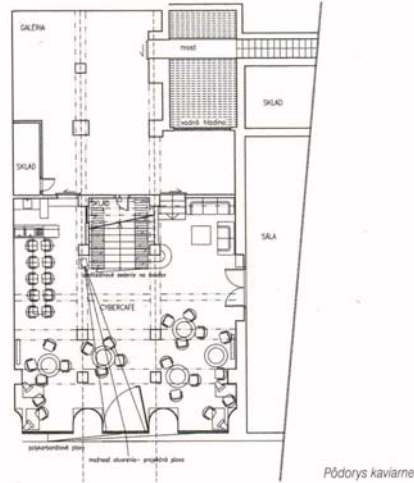
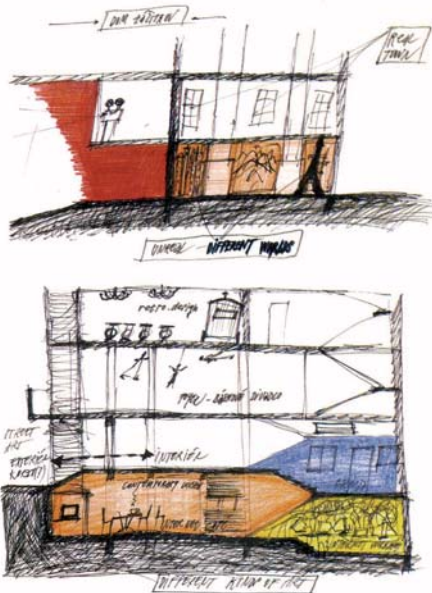
## SUBTERRA VIRIDIS CYBERCAFÉ SUBTERRA

Miesto / Place: Staré divadlo, Ul. 7. pešieho pluku, Nitra  
Stavebník / Client: Združenie S.P.I.R.I.T., za príspevka  
NAFYM, NPOA, BARAK architekti  
Autori / Authors: Viktor Šabik, Tomáš Šebo, BARAK  
architekti coop.  
Autor fresiek na stĺpoch / Author of the fresco at the  
columns: Mgr. art. Jana Farmanová  
Zhotoviteľ / Implementor: BALLET, Mgr. art. Roman Gatiaľ  
Projekt / Design: 04.1999 - 07.1999  
Realizácia / Implementation: 02.2000 - 03.2000  
Foto / Photo: Dominik Vlaheko

The Cybercafé Subterra is the first implemented phase of Projekt 2001 focused on the reconstruction of the former theatre club Tatra located in an old theatre in Nitra. In addition to the café, a foundation named Spirit is planning to create a multimedia studio, a multi-purpose hall for multimedia presentations and a gallery of fine arts. Subterra is a café without alcohol and cigarettes but it provides an opportunity to surf in the Internet, send e-mails or chat. The principle of an architectural solution stripped the space of the layers of previous reconstructions, while opening up the original layout and revealing original details. After cleaning up the coat, the authors intended to insert only a few things in it, just the floor and subtle furniture. They used gray steel constructions of small tables and a bar, plastic seats of a crazy green color, transparent plastic paravents and a weird green carpet. Everything is trendy here. The unconventional color corresponds with the screens of monitors. The plastic material is also cool. The interior of the Subterra café presents its formal relax and humorous poetry in terms of a minimalist attitude.

Zdá sa, že okolnosti, ktoré prívádzajú k úspešným realizáciám často provokatívne nové návrhy, sú naklonené začiatčikom. "Noví stavebníci alebo manažéri strácajú úctu pred starými veľkými menami a strach z neskúsených architektov" / 1 / Takto nedávno vedecký publicista Jan Tabor charakterizoval situáciu na rakúskej architektonickej scéne. S podobným fenoménom sme dnes konfrontovaní aj na Slovensku. Mladí, častokrát ani nie tridsaťroční stavebníci, majú iné estetické čítanie i predstavy o priestore ako generácia štyridsiatnikov. Sú mobilní, dynamickí a nekonvenční. K životu nepotrebuju exkluzívnu náheru ani gýčovitú malebnosť. Také slobodné a svojské, ako sú ich osobné štylizácie, chcú mať aj svoje ambiancie. Celkom pochopiteľne sa pritom orientujú na generačne blízkych architektov. Vzťah medzi stavebníkom a architektom tu nadobúda novú podobu. Menej formálnu a väčšmi tvorivú. Výsledkom sú uvoľnené a nekonvenčné riešenia, v ktorých má miesto provizórium i humor, ako prirodzená súčasť generačného postoja. Intermediálna kaviareň Subterra je prvou realizovanou etapou Projektu 2001, ambiciózneho plánu, ktorého cieľom je obnova bývalého Divadelného klubu Tatra v priestoroch nitrianskeho Starého divadla. Nezisková organizácia Spirit, alebo Spoločnosť pre informačný rozvoj a informačné technológie, tu chystá celú sériu aktivít, ktorým by mali slúžiť upravené suterénne priestory Starého divadla. Za intermediálnou kaviarňou by mali nasledovať multimediálne štúdio, viacúčelová sála pre multimediálne prezentácie a galéria výtvarného umenia. Subterra môže byť do istej miery sklamaním pre tradičné kaviarské typy. Je totiž kaviarňou bez alkoholu a cigariet, ale zato s možnosťou surfovania po internete, emailovania či chatovania.

Pri vstupe do historických priestorov Starého divadla, respektive bývalej sokolovne, sledovali autori architektonického riešenia veľmi jasný princíp: Priestor sa očistí od nánosov predchádzajúcich prestavieb, otvorí sa pôvodné dispozície, pôvodná logika prevádzky ukrytá pod nánosom priečok všemožnej konštrukcie a funkcie, odhali sa patinou času ozvláštnený detail. Do takto očistenej schránky sa vloží čo najmenej, nejaká podlaha a subtilný mobiliár. V tomto prípade použili architekti sivé oceľové konštrukcie stolkov a barového pultu, plastové sedačky bláznivej zelenej farby, prísvitné plastové paravány a rovnako bláznivo zelený koberec. Všetko je štylové, nekonvenčná farba, ktorá korešponduje s obrazovkami monitorov, i materiál, lebo plast je cool. "Na miesto renovácie ako opatrenia, ktoré utlmuje existujúcu štruktúru a vyčleňuje ju až do úplného umrtnenia, si tu architektúra osvojuje vlastnosti nábytku a textilu ako niečoho, čo prináša pohyb do existujúcej situácie, robí ju príťažlivou a schopnou stále sa meniť." / 2 / S istou licenciou by sme mohli interiér Subterry charakterizovať ako minimalistický, striedny, redukovaný na niekoľko podstatných prvkov.



Pôdorys kaviarne

Henrieta Moravčíková

Poznámky:  
1. Tabor, J.: Die Besten und die Ersten. Traktat über die zeitgenössische Architektur in Österreich. In: Central European Architecture in the Period 1890-1998. Zlín, Státní galerie ve Zlíne 1999, s. 45.  
2. Holandský architekt Lers Spuybrock tak komentoval svoj vstup do budovy V2 v Rotterdame. Cit. podľa Jodidio, P.: Building a New Millennium. Cologne, Taschen 1999, s. 400.

